

**MAVZU: GLOBALLASHUV VA
BARQAROR TARAQQIYOT
FALSAFASI**

A.S.Ravshanov

REJA:

- 1. Globallashuv va muammolarning turli darajalari.**
- 2. Hozirgi zamon umumbashariy muamolari, ularni hal qilish yo‘llari va istiqbollari.**
- 3. Muammolarning turli darajalari.**

Globallashuv

Globallashuv (globalizatsiya) -

“Global” tushunchasi lug‘aviy ma‘nosi nuqtai nazaridan fransuz tilida

“umumiy”, lotin tilida esa “globus”-

Yer shari” ma'nolarini bildiradi. Demak, globalizm

tushunchasi ana shu ikki ma'noda ham bevosita

insoniyat hayoti va taqdiri bilan bog‘liq bo‘lgan katta

muammolarni, “sayyoraviy”, “dunyoviy”

muammolarni, global taraqqiyot istiqbollari o‘ziga

qamrab oladi.

Global muammolarni yechishda falsafaning roli.

Og'ir va murakkab vazifalarni yechishda insonga fan doim yordam bergan. Ayni shu sababli global muammolar xavf solayotgani haqidagi ilk ogohlantirishlarning o'ziyoq odamlarni fanga o'z e'tiborini qaratishga, olimlarni esa bu muammolarni yechish yo'llarini izlashga majbur qildi.

**Muammolarning
turli darajalari**

```
graph LR; A[Muammolarning turli darajalari] --> B[Xususiy muammolar]; A --> C[Mahalliy muammolar]; A --> D[Milliy muammolar]; A --> E[Mintaqaviy muammolar]; A --> F[Global muammolar];
```

Xususiy muammolar

Mahalliy muammolar

Milliy muammolar

Mintaqaviy muammolar

Global muammolar

Sog'liqni saqlash

**Demografik
tizim**

**Iqtisodiy
rivojlanishning
notekisligi**

**Asosiy global
muammolar tizimi**

**Ta'lim
muammosi**

**Energetika va
xom-ashyo
resurslari**

**Urush va tinchlik
muammosi**

HOZIRGI ZAMON UMUMBASHARIY MUAMMOLARI

*insoniyat
sivilizatsiyasining
taraqqiyoti bilan bog'liq
bo'lgan eng muhim va
asosiy muammolardir.*

HOZIRGI ZAMON UMUMBASHARIY MUAMMOLARI JUMLASIGA QUYIDAGILAR:

**yer yuzida tinchlikni saqlash,
qurollanish poygasini to'xtatish,
xalqaro xavfsizlikni ta'minlash,
xavfli kasalliklarni oldini olish,
ekologik muammolarni hal etish,
aholining qashshoqligi va
savodsizligiga barham berish dan
iborat.**

UMUMBASHARIY MUAMMOLARNI MAZMUNI VA XUSUSIYATIGA KO'RA UCHTA GURUXGA AJRATISH MUMKIN:

Birinchi guruxga:

**Jahon termoyadro urushini oldini olish,
yer yuzidagi xalqlar ijtimoiy taraqqiyoti
uchun tinchlikni saqlash,
rivojlanayotgan mamlakatlardagi mavjud
kamchiliklarni tugatish,
yangi xalqaro iqtisodiy tartibni o'rnatish
kabi muammolar kiradi.**

Ikkinchi guruhga:
atrof-muhitni falokatli ifloslanishdan
saqlab qolish,
insoniyatni yoqilg‘i xom-ashyo, oziq-
ovqat bilan ta‘minlash,
jahon okeani manbalarini
koinotni o‘zlashtirish singari
umumbashariy muammolarni tashkil
etadi.

UCHUNCHI GURUHGA:

- Ilmiy texnika inqilobi salbiy oqibatlarini oldini olish,
  - sog‘liqni saqlash,
  - savodsizlikka qarshi kurashish singari muhim hayotiy muammolardan iborat.

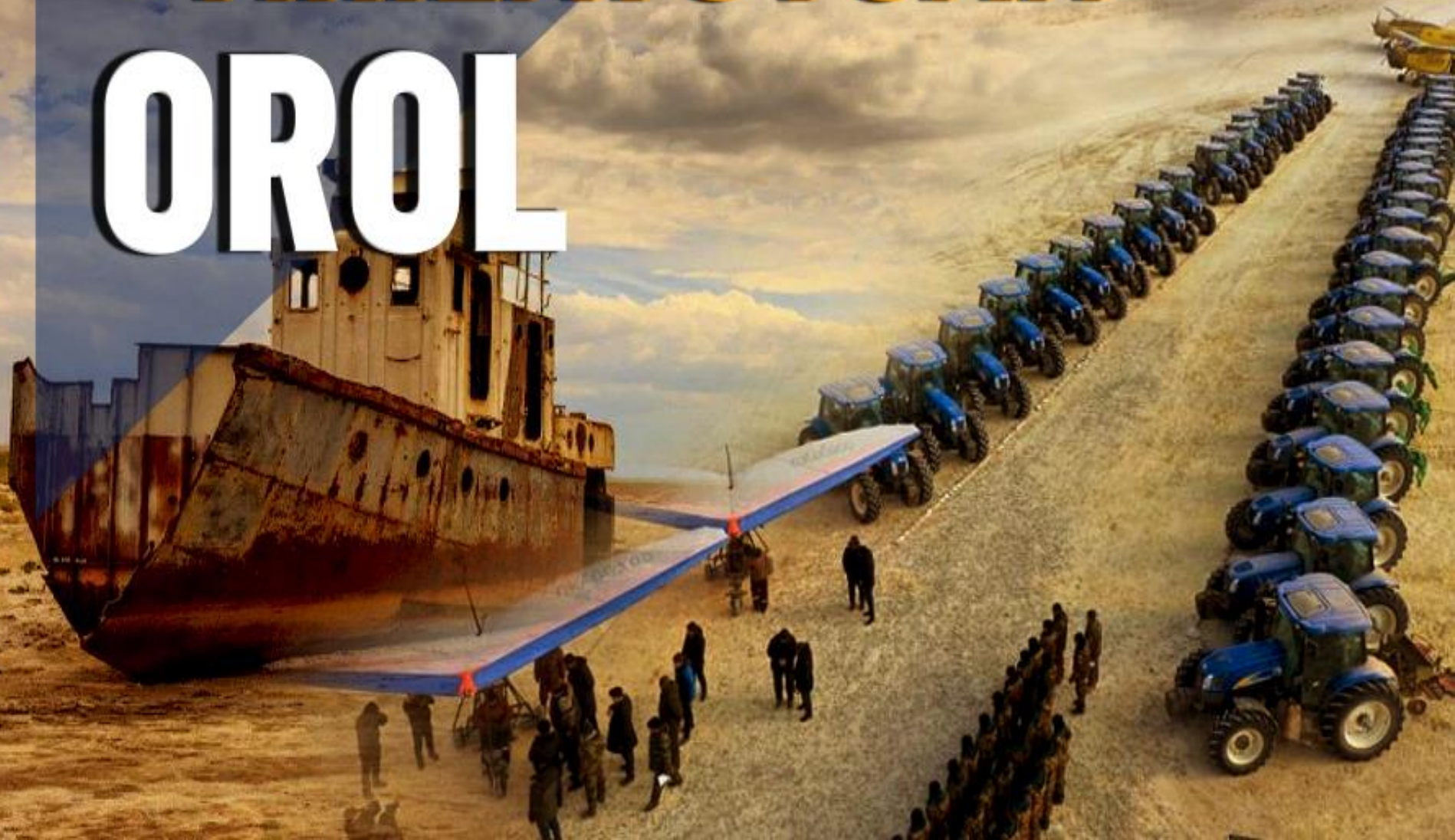
OROL DENGIZI

«TIRILAYOTGAN»

OROL

Katta xatolarning achchiq “meva”si bo‘lgan Orol dengizi “tirilmoqda”, faqat bu safar o‘rmonzor bo‘lib. Baland to‘lqinlar urilib turgan sohillar saksovulzorlarga aylanyapti, ulkan kemalar chayqalib suzgan suv tubida esa bugun traktorlar urug‘ sepmoqda.

Orol dengizi sathi 1960 yillardan boshlab pasaya boshladi. 1989 yilda dengiz ikkita alohida suv havzasiga - Shimoliy (Qozog‘istonda) va Janubiy (O‘zbekistonda) Orol dengiziga bo‘lindi. Dengizning qurishi butun Markaziy Osiyo uchun ekologik halokatga aylandi va mintaqa davlatlariga jiddiy ijtimoiy-iqtisodiy zarar yetkazdi.

Orol dengizi sathi yarim metrga ko‘tarildi, deb xabar bergan Qozog‘istonning Qizilo‘rda viloyati ma‘muriyati.

O‘zbekiston va YeXHT (Yevropa xavfsizlik va hamkorlik tashkiloti) Orol qurish oqibatlarini yumshatish loyihasini amalga oshirmoqchi

Orol qurigan dengiz tubida cho‘l o‘simliklarini yetishtirish uchun navbatdagi mavsum boshlangan.

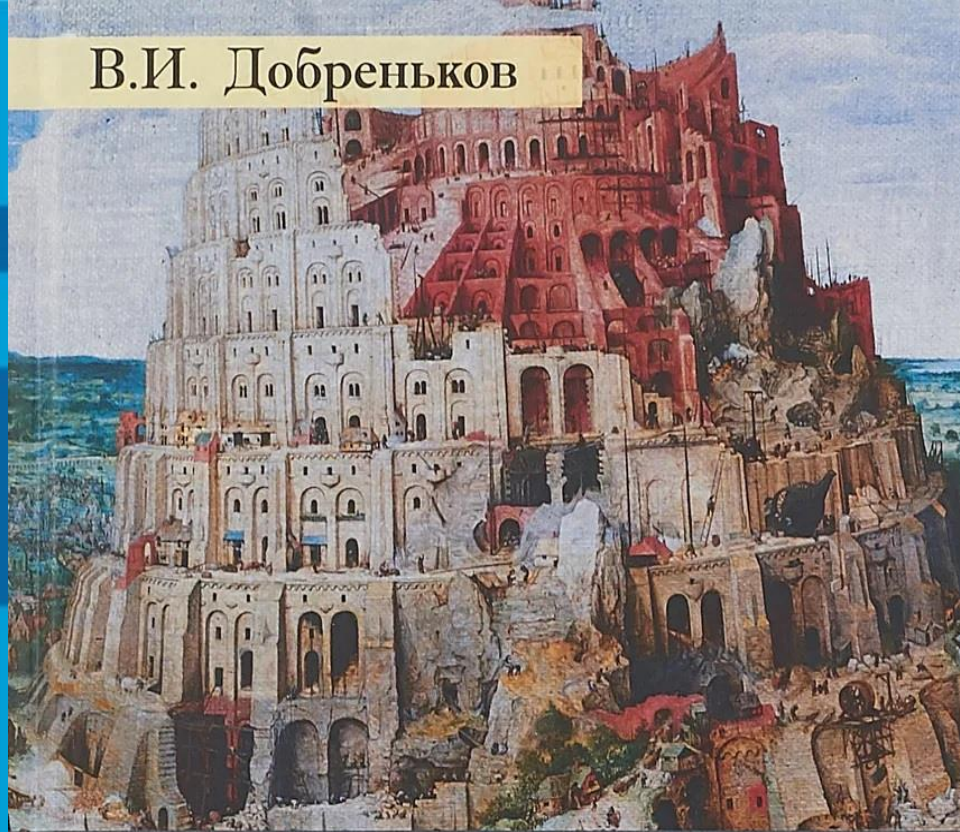
В.И. Добреньков

M. AMINOVA, M. RO'ZIQULOVA

GLOBALASHUV ASOSLARI

TOSHKENT

ГЛОБАЛИЗАЦИЯ СУЩНОСТЬ, ПРОЯВЛЕНИЯ И СОЦИАЛЬНЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ

*«Зачем мнутся народы
и племена замышляют тщетное?»*

(Псалтырь. Глава 2. Стих 1)

E'tiboringiz uchun rahmat!